

Asia: VN/2058/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä

Lausunnonantajan lausunto

1. Palaute osallistumisen edellytysten sisällöstä (3 §).

Tärkeää on varmistaa, että toimija olisi tosissaan. Esimerkiksi fossiilienergiaan keskittyvä firma voisi teoriassa osallistua kilpailuun vaikka ei aikoisi rakentaa ja mitään ja estääkseen ketään muuta toteuttamasta hanketta.

2. Palaute osallistumisvakuuden määrästä ja uusimisesta (4 §).

Osallistumisvakuudella voisi ehkä hallita kohdassa 1 esittämäämme ongelmaa.

3. Palaute tarjottavasta hyödyntämismaksusta, kuten maksun määräytymisestä, indeksoinnista ja pisteytyksestä (8 § ja liitteen 1 kohta A).

Hyödyntämismaksun osuus tulisi laskea 40 prosenttiin ja ympäristön laadun 60 prosenttiin.

4. Palaute edistämismaksun määrästä, kerryttämisestä ja uusimisesta (10 §).

-

5. Palaute kokemuksesta, osaamisesta ja muuta hankkeen edistämiskykyä koskevista valintakriteereistä (liitteen 1 kohta B) sekä niihin liittyvistä määritelmistä (1 §).

Merituulivoimalat ovat uusi ala, ja kokemusta voi olla vaikea vielä kertyä.

6. Palaute hankkeen ympäristövaikutuksia koskevista valintakriteereistä (liitteen 1 kohta C).

Hankkeiden tulee noudattaa joka tapauksessa Do Not Significant Harm -periaatetta. Sen edistämiseksi ympäristövaikutusten painoarvoa tulee lisätä nykyisestä 10 prosentista 40 prosenttiin.

Modernien lintututkien käytöstä tulee tehdä merituulihankkeissa pakollista. Tutkimusjakson tulee olla riittävän pitkä kattamaan koko kevät- ja syysmuuton ajan (2 kk jaksoa kohti ei riitä). Lisäpisteitä voisi saada metodien kehittämisestä eli lisäksi tehdyistä laskennoista kiikarilla ja kaukoputkella laivoilta tms.

Tärkeää olisi sitoutua myös useamman vuoden seurantaan, jos voimalla saa luvan ja rakennetaan (esimerkiksi tutkaseurannat, satelliittiseurannat, lentolaskennat jne. toiminnan jo käynnistyttyä.) Näin saataisiin tietoa jotka palvelevat myös uusia hankkeita. Selvitykset tulee julkaista, jotta tietoa voitaisiin kerryttää tulevia mahdollisia hankkeita varten. Tälle voisi antaa jopa 10 pistettä.

Lisäpisteitä voisi saada vähähiilisestä teräksestä ja betonista sekä merenalaisen monimuotoisuuden tietojen julkistuksesta.

Lisäpisteitä voisi saada myös uuden infran rakentamisen välttämisestä, esimerkiksi siirtokaapelien osalta yhdistämisestä olemassa oleviin kaapeleihin ja linjauksiin. Sama koskee rakentamisen ja käytön aikaista huoltoa jne. satamineen. Myös riskien ja mahdollisten vahinkojen pienentäminen, öljy- tms. onnettomuuksien ennaltaehkäisyvalmius (vaadittavan ylitse menevältä osin) on pisteytyksen arvoista.

7. Palaute energiajärjestelmän joustavuutta koskevista valintakriteereistä (liitteen 1 kohta D).

Kannustavatko ehdotetut pistemäärät näkemyksenne mukaan riittävästi kyseisten energiajärjestelmän joustavuutta edistävien hankkeiden toteutukseen?

Tarvitsevatko hankkeet ylipäänsä lisäkannusteita pisteytyksen muodossa toteutuakseen?

Tulisiko hankekategorioiden poiketa esitetystä?

Ainakin kohdat e) ja f) eli muut sähköntuotantomuodot tulee poistaa. Merituulta ei pidä sotkea varsinkaan vetytalouteen eikä muihinkaan joustoihin, sille riitäköön suuren sähkömäärän tuotto.

8. Palaute hyödyntämismaksun ja laadullisten valintakriteerien pisteytyksen suhteesta, eli siitä, että hinnan osuus on 50 prosenttia ja laadun osuus 50 prosenttia (6 § ja liite 1).

Tulisiko jakoa mielestänne muuttaa ja jos, miksi?

Laadun ja ympäristön osuutta tulisi korottaa 60:een, jolloin hinta putoaa 40:een.

9. Muu palaute.

Kompensaation käyttöä alueiden ulkopuolella rannikkoekosysteemien kunnostamiseen tai hoitoon kannattaa miettiä. Esimerkiksi metsähanhien muuttoreitille rakentamista voisi hyvittää toisaalla kunnostamalla hanhisuo.

Lisätietoja

- Lausunnon valmisteluun osallistuivat Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiein aluepäällikkö Hannu Klemola ja liiton toiminnanjohtaja Tapani Veistola.

Veistola Tapani

SLL - SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO RY Toimeksi saaneena Tapani

Veistola toiminnanjohtaja